

Jiří Sopko bilancuje a zároveň podněcuje

Jan Šída

Malíř Jiří Sopko toho za osmdesát let svého života zvládl hodně. Výtvarně se etabloval na počátku normalizace, ale inspiraci našel ve svobodných šedesátých letech, mimo jiné i na stipendijních pobytech na Kypřu a ve Francii. Ačkoli se v době politického i kulturního temna nemohl věnovat malování naplno (živil se jako restaurátor), přesto dokázal na tomto poli vytvořit pozoruhodná díla.

Právě ta, stejně jako obrazy z poslední doby nebo i kresby či akvarely, je možné vidět na výstavě nazvané Retrospektiva (trvá do 29. května). V pražském Museu Kampa nabízí kompletní ukázkou autorova talentu.

To, co dělá malíře tak výrazným, je patrné hned v dolních dvou sálech plných velkoformátových pláten. Jsou to především výrazná barevnost, dynamika figur a originální kompozice. Co se týče výtvarných stylů, jsou v nich prvky expresionismu, fauvismu, možná i kubismu nebo surrealismu. Malíř si z nich vybírá jen to, co naplno odpovídá jeho výtvarnému vidění světa, a pomocí jakéhosi vizuálního eklekticismu konstruuje vlastní mikrokosmos.

Foto PRÁVO - Jan Šída

Malíř Jiří Sopko sází ve svých dílech na výraznou barevnost.

Takový je třeba olej Touha z roku 1969. V centru dění je lidská figura, jejíž tvář se postupně mění v dravou šelmu. Na rameni sedí číhající dravec a na hlavě elegantní volavka. Této estetické hře plné symbolů věvodí krvavě rudá obloha vpřející se do zlatavé země.

Právě v disciplíně podněcování je Sopko mistr. Je to patrné i z dalších vystavených prací v horních dvou patrech. Zvláště v sekci kreseb a akvarelů, kde je vidět, jak výtvarník na malou plochu bílého papíru do-

káže dostat nejen grimasu, gesto či výraz tváře, ale především duchovní rozměr. I v minimalisticky pojaté postavě může totiž pulzovat plnohodnotný život.

Přesto je pro návštěvníka nejvíce vizuálně vděčný jakýkoli autorův velkoformátový obraz.

Na jedné ze stěn galerie je malířův výrok, ve kterém tvrdí, že dobrý obraz je ten, skrz který vidí, jak vznikl, odkud přišel a co v malbě přináší nového. Možná v tom tkví kouzlo děl malíře Jiřího Sopka.